

اخبار محیط زیست در ایران

۷ سپتامبر روز جهانی هوای پاک

روز جهانی هوای پاک ۲۰۲۳

روز جهانی هوای پاک سالانه در هفتم سپتامبر به منظور افزایش درک بشر از اهمیت هوای پاک و سلامتی و بهبود وضعیت زندگی روزمره بشر گرمی داشته می‌شود، چراکه آلودگی هوا جدی‌ترین تهدید زیست‌محیطی موجود برای سلامت مردم و یکی از مهم‌ترین علل قابل پیشگیری مرگ‌ومیر و بسیاری از بیماری‌ها در سراسر جهان است..

زنان، کودکان و سالمندان به‌طور نامتناسبی تحت تأثیر آلودگی هوا و اثرات مخرب آن بر محیط زیست قرار دارند، لذا این روز به‌عنوان یک رویداد جمعی عمل می‌کند تا تلاش جهانیان را برای احقاق حق خود برای دستیابی به هوای پاک متحد کند.

این روز به دنبال ترویج اهمیت هوای پاک برای سلامت، کارایی، اقتصاد و محیط زیست است و به نشان دادن رابطه نزدیک موجود میان کیفیت هوا و سایر چالش‌های زیست محیطی و توسعه‌ای مانند تغییرات آب‌وهوایی کمک می‌کند.

روز جهانی هوای پاک همچنین به‌عنوان بستری برای افزایش همبستگی جهانی و حرکت سیاسی برای اقدام علیه آلودگی هوا و تغییرات آب‌وهوایی عمل می‌کند که شامل افزایش همکاری بین‌المللی در جمع‌آوری داده‌های کیفیت هوا، تحقیقات مشترک، توسعه فن‌آوری‌های جدید و به اشتراک گذاشتن بهترین شیوه‌ها است. تلاش‌های این روز بر ترویج راه‌حلهایی متمرکز است که کیفیت هوا را با به اشتراک گذاشتن دانش عملی، بهترین شیوه‌ها، نوآوری‌ها و داستان‌های موفقیت بهبود می‌بخشد.

روز جهانی هوای پاک فرصتی برای آماده شدن برای تنفس راحت‌تر نیز به‌شمار می‌رود، چراکه سعی دارد با شناخت دامنه اقداماتی که باید برای کاهش اثرات آلودگی انجام داد، جهان را به جای سالم‌تری برای زندگی تبدیل کند..

شعار روز جهانی هوای پاک

این روز در سال ۲۰۲۳ با موضوع با هم برای هوای پاک برگزار می‌شود، زیرا همان‌گونه که گفته شد، بیش از ۹۹ درصد از جمعیت جهان هوای آلوده تنفس می‌کنند که می‌تواند عوارض جدی برای سلامتی ایجاد کند.

شهرهایی با پاک‌ترین هوا

آلودگی هوا یک روند جهانی است، زیرا جهان همچنان در حال رشد صنعتی است. در این میان بعضی از شهرهای جهان به شدت آلوده هستند و کیفیت هوای آن‌ها برای افراد محلی و بازدیدکنندگان خطرات زیادی را به همراه دارد. با این حال بعضی از شهرها به دلیل محیط‌های سبزتر و قوانین سخت‌گیرانه زیست‌محیطی، همچنان از کیفیت هوای پاک‌تری برخوردارند. چنین شهرهایی برای بازدید و حتی زندگی گزینه‌هایی محبوب و عالی به‌شمار می‌روند..

علم نشان می‌دهد تنفس هوای پاک و تازه فواید سلامتی و روانی متعددی دارد، به پاکسازی ریه‌ها کمک می‌کند، انرژی و تمرکز ذهنی بیشتری به بشر می‌دهد، با کاهش فشار خون و ضربان قلب همراه است، امکان بهبودی سریع‌تر از بیماری‌ها را فراهم می‌آورد و حتی می‌تواند در کنار بهبود دستگاه تنفس، وضعیت سیستم گوارش و هاضمه انسان را بهبود ببخشند.

خبرگزاری ایمننا

دریاچه ارومیه دوباره قرمز شد

آب دریاچه ارومیه در شمال غربی ایران دوباره قرمز شده است. کارشناسان دلیل آن را تغییرات بوم‌شناختی می‌دانند و می‌گویند برای سلامتی گردشگران «بی‌ضرر» است.

خبرگزاری صداوسیما چهارشنبه ۱۴ شهریور ۱۴۰۳ گزارش داد که آب ارومیه همچون چند سال گذشته سرخ‌رنگ شده است و همین گردشگرانی را که به این دریاچه سفر کرده‌اند هیجان‌زده کرده است.

لیدا شجاعی‌فر، مدیر حفاظت و احیای تالاب‌های استان آذربایجان غربی درباره تغییر رنگ ارومیه گفت: «به دلیل دمای بالا و تبخیر زیاد از سطح دریاچه ارومیه فعالیت باکتری‌های شور پسند در دریاچه زیاد و باعث تغییر رنگ آب دریاچه ارومیه می‌شود و با کاهش دمای هوا و افزایش ورودی آب دریاچه ارومیه این پدیده از بین می‌رود.»

در لیست این شهرها، ریکیاویک به‌رغم اینکه بزرگترین شهر ایسلند و مکانی برای انواع فعالیت‌ها است، از امن‌ترین شهرهای این کشور محسوب می‌شود و می‌توان در آن بدون نگرانی از آلودگی، نفس عمیق کشید. ریکیاویک یکی از تمیزترین و سرسبزترین شهرهای جهان و بهترین شهر با پاک‌ترین هوا است. وین اتریش، هلسینکی فنلاند، زوریخ سوئیس، گوتنبرگ سوئد، لاهه هلند، تالین استونی، ویکتوریای کانادا، استکهلم سوئد و اسلوی نوژ دیگر شهرهای این لیست هستند که به‌واسطه اقدامات زیست‌محیطی و قوانین سخت‌گیرانه در لیست شهرهایی با پاک‌ترین هوا در سراسر جهان جای گرفته‌اند. [خبرگزاری ایمننا](#)

روز جهانی هوای پاک ۲۰۲۲+ پاک‌ترین شهرهای جهان

روز جهانی هوای پاک با تمرکز بر افزایش درک بشر از اهمیت هوای پاک در سلامتی و بهبود زندگی، هر سال در هفتم سپتامبر برگزار می‌شود و در سال جاری شعار آن "با هم برای هوای پاک" تعیین شده است. پاک‌ترین شهرهای جهان شامل ریکیاویک، وین، هلسینکی، زوریخ، گوتنبرگ، لاهه، تالین، ویکتوریا و استکهلم می‌شود.

به گزارش سرویس ترجمه [ایمننا](#)، هوای پاک برای سلامتی و بهبود روند زندگی روزمره مردم مهم و آلودگی هوا بزرگترین خطر زیست‌محیطی برای سلامت انسان و از اصلی‌ترین علل قابل اجتناب مرگ‌ومیر و افزایش بسیاری از بیماری‌ها در سطح جهان است.

طبق آمار سازمان ملل متحد، از هر ۱۰ نفر در دنیای امروز ۹ نفر به‌طور منظم در حال تنفس هوای آلوده هستند. تخمین زده می‌شود که سالانه حدود هفت میلیون نفر در سراسر جهان بر اثر بیماری‌های مربوط به هوای آلوده جان خود را از دست می‌دهند

علاوه بر این، طبق گزارشات شبکه محیط زیست ژنو، کیفیت پایین هوا پیامدهایی منفی گسترده‌تری از جمله بر سلامت، آب، غذا، مسکن و استانداردهای مناسب زندگی دارد. آلودگی هوا به وضوح حق داشتن محیط زیست سالم و پایدار را نقض می‌کند. حال آن‌که

دریاچه نئور در ۴۸ کیلومتری جنوب شرقی اردبیل در ارتفاع ۲ هزار و ۵۰۰ متری از سطح دریا واقع شده است. نئور بزرگترین دریاچه آب شیرین استان اردبیل به شمار می‌رود. این دریاچه با مساحتی بالغ بر ۲۱۰ هکتار و عمق متوسط پنج متر است که در برخی مناطق عمیق‌تر می‌شود.

<https://www.rokna.net>

۶۲۰ هکتار از عرصه‌های ملی همدان امسال آتش گرفت

به گفته فرمان یگان حفاظت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری همدان در سال جاری تاکنون ۴۰ فقره آتش‌سوزی در عرصه‌های ملی این استان رخ داده که ۶۲۰ هکتار از مراتع را تبدیل به خاکستر کرده است.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) سرهنگ مهدی نوری، پنج‌شنبه ۲۲ شهریور گفت بیشترین میزان آتش‌سوزی مربوط به اسدآباد و کمترین آن کبودراهنگ با هفت هکتار بوده و همچنین در فامنین هیچ گونه آتش‌سوزی رخ نداده است. نوری با بیان اینکه ۹۰ درصد آتش‌سوزی‌ها عامل انسانی داشته، گفت پنج فقره از آتش‌سوزی‌ها عمدی بوده و برای مسببان آن پرونده قضایی تشکیل شده و در حال رسیدگی است. به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) در ۲۵ مرداد، در چهار ماه ابتدایی سال جاری بیش از دو میلیون هکتار از اراضی چهارگانه محیط زیست کشور دچار آتش‌سوزی شدند که افزایش ۱۴۲ درصدی نسبت به همین بازه زمانی در سال گذشته را نشان داد. بیشترین حجم آتش‌سوزی منابع طبیعی در چهار ماه اول سال در اردبیل، کرمانشاه و خوزستان رخ داد.

رادیو زمانه

هرچند سعید شهید، مدیرکل محیط زیست آذربایجان غربی در گفتگو با تلویزیون ایران از «افزایش دوبرابری» میزان آب دریاچه ارومیه خبر داد و گفت که ارتفاع آب نسبت به سال گذشته «۳۵ سانتی‌متر بیشتر شده است». خشکی دریاچه ارومیه سالهاست که موجب نگرانی کارشناسان و فعالان محیط زیست شده است.

بی بی سی

مهارآتش‌سوزی مراتع منطقه نئور اردبیل

حوادث رکنا: سرپرست فرماندهی یگان حفاظت محیط زیست استان اردبیل گفت: با تلاش ماموران یگان حفاظت محیط زیست آتش‌سوزی در منطقه حفاظت شده دریاچه نئور اردبیل مهار شد.

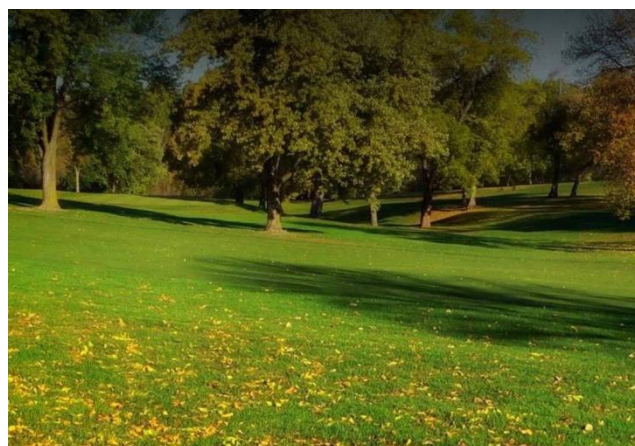
به گزارش رکنا، لطیف عزیزی روز یکشنبه افزود: دیروز ۲/۵ هکتار از مراتع منطقه حفاظت شده نئور دچار حریق شده بود که محیط بانان بلافاصله در محل آتش‌سوزی حضور یافته و با وجود وزش باد شدید در منطقه موفق به مهار حریق شدند. وی با بیان اینکه علت **حادثه** در دست بررسی است، اظهار داشت: بررسی‌های اولیه نشان می‌دهد این آتش‌سوزی با هدف تصرف اراضی ملی روی داده و پرونده متخلف جهت بررسی بیشتر به مراجع قضایی ارسال شده است. منطقه حفاظت شده نئور بخشی از منطقه حفاظت شده لیسار در ۴۵ کیلومتری جنوب شرقی شهرستان اردبیل واقع شده و جزو مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد.

قدرت»، به عنوان مهم‌ترین موانع فعالیت دولت در موضوع آب انتخاب شدند.

مطالعات جدید نشان می‌دهند که افزایش تعداد درختان و بوته‌ها در فضای شهری می‌تواند به کاهش التهاب و بهبود سلامت کمک کند.

دلایل بسیاری برای شکل‌گیری و استمرار بحران آب و راهکارهای بسیاری برای رفع آن در کشور عنوان می‌شود. روزنامه «پیام‌ما» طی یک نظرسنجی از ۳۵ متخصص و کارشناس مرتبط با بخش‌های مختلف مدیریت منابع آب کشور، دلایل وضعیت فعلی و راهکارهای کلان رفع یا کاهش «ابرچالش آب» را به شور گذاشت. عمده پاسخ‌های دریافتی، بر اهمیت کم دلایل اقلیمی و طبیعی نسبت به علل مدیریتی حکایت می‌کند. اما آنچه به نظر دارای اهمیت بسیار زیادی است، این نکته است که بر اساس تحلیل پاسخ‌های دریافت‌شده، فضای کارشناسی در بخش آب، چندان امیدی به تغییر سیاست‌های آبی کشور، ذیل عملکرد دولت چهاردهم ندارد و در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن، احتمال کمی از انجام چند اقدام اصلاحی را انتظار می‌کشد. اما نگاه غالب در این پاسخ‌های دریافتی، «بر عدم تغییر و استمرار سیاست‌های مخرب گذشته» حکایت دارد. پاسخ‌دهندگان به این پرسشنامه، پیامدهای «محیط‌زیستی» و «اجتماعی» بحران آب را بسیار جدی ارزیابی می‌کنند و بر این باورند که «انتخاب وزرا و معاونان رئیس‌جمهوری هماهنگ و باورمند به مسئله آب در

پژوهشگران با کاشت بیش از ۸۰۰۰ درخت و بوته در مناطق مشخصی از لوییزویل، تأثیر آنرا بر سلامت ساکنان مورد بررسی قرار دادند. پس از این کاشت‌ها، سطح التهاب در ساکنان این مناطق بین ۱۳ تا ۲۰ درصد کاهش یافت، که نشان دهنده کاهش خطر بیماری‌های قلبی و دیگر بیماری‌های مرتبط است.

این یافته‌ها نشان می‌دهد که درختان و فضاها سبز شهری نه تنها به زیبایی و ایجاد سایه کمک می‌کنند، بلکه می‌توانند به بهبود سلامت عمومی نیز کمک کنند. محققان همچنین بر اهمیت افزایش فضاها سبز در شهرها تأکید کردند و این اقدام را به عنوان یک روش کلیدی برای ارتقای سلامت عمومی معرفی کردند. **حامیان محیط زیست گروس**

نظر ۳۵ کارشناس درباره «ابرچالش آب» در ایران

امیدی به تغییر «سیاست‌های آبی» نیست

«چیرگی توسعه غیرپایدار بر ادبیات سیاسی ایران» و «نفوذ ذی‌نفعان کلان‌پروژه‌های سازه‌های آبی در

طی دهه‌های گذشته، ایران برای تأمین آب مورد نیاز خود به ویژه در بخش شرب و کشاورزی، بر منابع آبی مشترک (آب‌های فرامرزی) تکیه کرده است، با تشدید تنش با همسایگان و انزوای سیاسی، منابع خود را محدودتر کرده است. (تأمین آب چاه‌نیمه‌های سیستان از حقایق هیرمند به منظور تأمین آب شرب، تأمین آب مورد نیاز کشاورزان از رودخانه ارس، اترک، فراه و ...) همچنین به دلیل سوءمدیریت در شرایطی که تغییر اقلیم هم بر خشکسالی دامن زده است (طی سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۳، ایران چهار سال خشکسالی شدید را تجربه کرده و می‌کند)، منابع آب داخلی و تجدیدشونده خود را هم به مرز بحران وارد کرده است. (کسری تجمعی ۱۴۰ میلیارد مکعبی آبخوان‌های کشور تا پایان تیر ۱۴۰۳)

بی‌توجهی به حکمرانی در اقلیم خشک ایران در چند دهه اخیر، ایران را با «ابرچالش آب» مواجه کرده است. برداشت بیش‌ازحد از سفره‌های زیرزمینی و استفاده ناپایدار از منابع آبی، باعث افت سطح آب‌های زیرزمینی و خشک شدن رودخانه‌ها و دریاچه‌ها شده است. همچنین دولت طی سال‌های اخیر، در صدد برداشت از منابع آب ژرف بوده است که چند چاه آزمایشی در سیستان و بلوچستان نیز حفر کرده است. با وجود وضعیت شکننده آبخوان‌ها و ایجاد بیش از ۴۰۰ دشت ممنوعه و ممنوعه بحرانی، شرکت آب منطقه‌ای کشور همچنان برای تأمین آب شرب روستاها، هر سال اقدام به صدور مجوز حفر چاه برای شرکت آب و فاضلاب به منظور تأمین آب شرب و وزارت جهاد کشاورزی به منظور توسعه کشاورزی می‌کند. وزارت نیرو هیچ آماری از چاه‌های مجاز (یعنی چاه‌های دارای مجوز قانونی و نه چاه‌های بهره‌ور) و افزایش هر ساله آن‌ها ارائه نمی‌کند و چاه‌های غیرمجاز را مقصر برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های آب زیرزمینی اعلام می‌کند.

از سوی دیگر، آلودگی ناشی از فعالیت‌های صنعتی، کشاورزی و فاضلاب شهری، کیفیت آب را کاهش داده و به سلامت عمومی آسیب می‌زند. فقط در دو نمونه در ماه گذشته، در دو ناحیه مختلف کشور (رضوانشهر در گیلان و دهنفول در همدان)، ۷۰۰ شهروند بر اثر استفاده از آب ناسالم مسموم و روانه بیمارستان شدند. گزارش‌های سازمان‌های دولتی، گواه بر

وزارتخانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی، صنعت و معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط‌زیست و طراحی ساختار جدید و یکپارچه برای مدیریت منابع آب و محیط‌زیست»، گام‌های نخست تغییر در روند مدیریت منابع آب کشور است.

هم‌زمان با برگزاری انتخابات چهاردهمین دوره ریاست‌جمهوری و اعلام برنامه‌های کاندیداهای ریاست‌جمهوری، جای خالی یک موضوع که اتفاقاً به‌عنوان «ابرچالش» کشور در ۱۰ سال گذشته شناخته می‌شود، بسیار خالی بود: «آب» یا «چگونگی حکمرانی دولت در اقلیم خشک ایران». نه فقط کاندیداهای ریاست‌جمهوری به این موضوع نیم‌نگاهی هم نداشتند، بلکه حالا و با استقرار «مسعود پزشکیان» در رأس «دولت» به‌عنوان رئیس‌جمهوری و پس از رأی اعتماد یکپارچه و بی‌دردسر مجلس شورای اسلامی، به وزرای پیشنهادی او هم صدایی رسا که بیانگر عزم قاطع دولت برای توجه همه‌جانبه به «مسئله آب» در ایران باشد، شنیده نمی‌شود. گرچه تشدید ناترازی برق هم موجب شد تا وزیر جدید نیرو هم‌زمان با تنظیم این گزارش، حتی در اظهارنظر هم فقط به بخش برق توجه نشان دهد، اما «ندیدن» یک مشکل، بی‌گمان دلیل بر «نبود» آن نخواهد بود.

وضع امروز

ایران به دلیل اقلیم خشک و نیمه‌خشک، با کمبود منابع آبی مواجه است. کاهش بارندگی‌ها و تغییر اقلیمی نیز این مشکل را تشدید کرده است. از آنجا که

۱۰ ساله امنیت غذایی کشور با تکیه بر خودکفایی تولید، طرح تغییر الگوی کشت، سند سازگاری با کم‌آبی، بخش آب در برنامه‌های توسعه پنج‌ساله کشور و...، کاملاً مشهود است».

روزنامه «پیام ما» که بخش قابل‌توجهی از تولیداتش را به موضوع آب در همه بخش‌ها اختصاص می‌دهد، در یک نظرسنجی از کارشناسان مرتبط با بخش آب، مسائل مرتبط و نیازهای مدیریت کلان آب کشور را به شور گذاشت.

بیش از نیمی (حدود ۵۴ درصد) از کارشناسان پاسخ‌دهنده به پرسشنامه «پیام ما»، معتقدند که آب مهم‌ترین مسئله کشور است و «دولت باید بیش از هر موضوع دیگری به آن توجه کند.» همچنین مابقی پاسخ‌دهندگان (حدود ۴۵ درصد) نیز بر این باور هستند که موضوع آب یکی از موضوعات جدی کشور است و «باید برای آن فکری کرد».

در مورد این پرسش که مسئله آب در کدام بخش به شکل بغرنج‌تر نمود پیدا کرده است، اکثریت پاسخ‌ها (۳۲ درصد)، بر «کاهش آب سفره‌های آب زیرزمینی» دلالت داشته است. پس از آن به ترتیب اولویت مسائل، «خشک‌شدن تالاب‌ها و رودخانه‌ها»، «تأمین آب کشاورزی»، «تأمین آب شرب» و «خسارت‌های سیل» قرار دارد. آلودگی آب، کاهش ذخایر برف کوه‌ها، رهاشدن پساب در طبیعت و افزایش تبخیر آب‌های سطحی، در درجات بعدی اهمیت قرار گرفته است.

بی‌توجهی به آمایش

پاسخ‌دهندگان این پرسشنامه، وضعیت فعلی آب را نتایج عللی با اولویت‌های مختلف اعلام کرده‌اند؛ بیش از ۳۷ درصد پاسخ‌دهندگان، «بی‌توجهی به برنامه آمایش سرزمین» را به‌عنوان نخستین دلیل انتخاب کرده‌اند و بیش از ۲۵ درصد افراد نیز به «مصرف غیربهرینه در بخش کشاورزی» به‌عنوان مهم‌ترین مقصر وضعیت موجود اشاره کرده‌اند. ۱۱ درصد از پاسخ‌دهندگان، «قرارگرفتن ایران در منطقه خشک» و به همین میزان (۱۱ درصد)، «افزایش جمعیت» را به‌عنوان دلیل اصلی وضعیت فعلی آب در کشور انتخاب کرده‌اند.

مسمومیت بیش از ۲۰ ساله رودخانه ارس است. یک نمونه دیگر، آب سد تالوار، سد تأمین‌کننده آب همدان که شایعات آلودگی به آرسنیک در مورد آن شنیده می‌شود و اتفاقاً به‌رغم تکذیب دولت، چندین مقاله دانشگاهی و مطالعه نیز در تأیید آن وجود دارد. آب شهر تهران دارای نیترات بالاست. منابع آبی تأمین‌کننده کشاورزی در مازندران، معمولاً به فاضلاب آلوده‌اند و فاضلاب بسیاری از روستاهای حاشیه رودخانه‌ها و حتی دریاها، به این پهنه‌های آبی جاری می‌شود. به‌عنوان مثال، مرکز مطالعات دریای خزر در دهه ۹۰ اعلام کرد، بیشترین حجم آلودگی با منشأ فاضلاب انسانی، از ایران به دریای خزر می‌ریزد.

یک مسئله جدی

ضعف در مدیریت منابع آب و عدم اجرای سیاست‌های مؤثر در توزیع و مصرف آب، به بحران آب دامن زده است. مدیریت آب موضوعی میان‌بخشی و میان‌دستگاهی و طبیعتاً مدیریت موفق آن، در گرو مدیریت یکپارچه منابع آبی است؛ به این معنا که دولت به‌عنوان یک «کل واحد»، باید باور به محدودیت منابع آبی داشته باشد و همه دستگاه‌ها برنامه‌های توسعه‌ای خود را متناسب با اقلیم خشک ایران پیش ببرند. با این حال «شورای عالی آب» به‌عنوان نهاد عالی ناظر و سیاست‌گذار بخش آب، عملاً نقش منفعلانه در هماهنگی میان دستگاه‌های مصرف‌کننده منابع آبی کشور ایفا می‌کند. به شکل مشخص، تناقض در سند «دانش‌بنیان

نفوذ ذی‌نفعان بزرگ

در پاسخ به این سؤال مهم که چرا دولت (به‌معنای کل واحد)، تاکنون اقدام مؤثری برای مسئله آب انجام نداده است، به‌شکل مشترک و هرکدام با دریافت سهم بیش از ۲۱ درصدی، «چیرگی توسعه غیرپایدار بر ادبیات سیاسی ایران» و «نفوذ ذی‌نفعان کلان‌پروژه‌های سازه‌های آبی در قدرت»، به‌عنوان مهم‌ترین موانع فعالیت دولت در موضوع آب انتخاب شدند. پس از این دو گزینه، «بخشی‌نگری به آب و فقدان همکاری‌های نهادی در دولت»، «بی‌توجهی به سیاست‌های مشارکتی برای حل مسئله (حذف مردم از مدیریت منابع آب)» و این موضوع که «رفع مسئله آب هنوز یک مطالبه ملی نشده است»، به‌ترتیب انتخاب قرار گرفتند.

«انتخاب وزرا و معاونان رئیس‌جمهوری هماهنگ و باورمند به مسئله آب در وزارتخانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی، صنعت و معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط‌زیست و طراحی ساختار جدید و یکپارچه برای مدیریت منابع آب و محیط‌زیست»، هرکدام با سهم نزدیک به ۲۱ درصد به‌عنوان نخستین راهکارهای رفع مشکل آب از نگاه متخصصان پاسخ‌دهنده به این پرسشنامه است. پس از این دو گزینه، «اصلاح اسناد و برنامه‌های بالادستی که با حل مسئله آب در تناقض هستند»، ۱۹ درصد آراء را به خود اختصاص داده است. همچنین «تدوین راهکاری که رویکرد منطقه‌ای نمایندگان مجلس به توسعه را تضعیف کند»، در اولویت سوم انتخاب قرار داشته است.

سنت دولت در عملکرد در بخش آب طی سالیان و دهه‌های گذشته، بر تصمیم‌گیری و عمل در حلقه بسته کارشناسان درون دولت و شنیدن انتقادات کارشناسی از طریق رسانه‌ها و البته بی‌اعتنایی به آن بوده است. شاید مطابق با آنچه کارشناسان شرکت‌کننده در نظرسنجی «پیام ما» به آن رأی داده‌اند، «غلبه ذی‌نفعان اقتصادی کلان‌پروژه‌ها» بر گفتمان کارشناسی متخصصان و دانش‌گاہیان را از تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی‌های دولت دور نگه داشته است. گرچه این نظرسنجی نیز تأیید می‌کند که «امید چندانی به تغییر رویه در این دولت نیز نیست» و انتخاب

سهم «شناخت» به‌عنوان عامل اصلی وضع موجود در پاسخ‌های دریافت‌شده، ۸.۵ درصد به «استقرار صنایع آب‌بر» در مناطق کم‌آب و ۵.۷ درصد به پیامدهای «تغییر اقلیم» در اولویت نخست مربوط شده است.

همچنین ۲ عامل «مصرف غیربینه» با سهم ۴۱ درصد و «بی‌توجهی به برنامه آمایش سرزمین» با سهم حدود ۲۹.۵ درصد، به‌عنوان دومین عامل از سوی پاسخ‌دهندگان انتخاب شدند.

جالب اینکه بیش از ۳۴ درصد از پاسخ‌دهندگان، قرارگرفتن ایران در منطقه خشک را به‌عنوان ششمین (آخرین) عامل وضع موجود دانسته‌اند. همچنین ۲۸.۵ درصد نیز استقرار صنایع آب‌بر در مناطق کم‌آب را به‌عنوان آخرین دلیل وضع موجود انتخاب کرده‌اند.

پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه «پیام ما»، گسترده‌ترین پیامدهای ناشی از مدیریت فعلی منابع آب کشور را متوجه «محیط‌زیست» کشور به اتفاق بیش از ۳۴ درصد آراء و پس از آن پیامدهای اجتماعی (حدود ۲۶ درصد) دانسته‌اند. این متخصصان به‌ترتیب پیامدهای اقتصادی (۲۰ درصد)، امنیتی (۱۱.۳۴ درصد) و سیاسی و بین‌المللی را به‌عنوان سایر بخش‌هایی که پیامد چالش آب دامن این بخش‌ها را نیز خواهد گرفت، انتخاب کرده‌اند.

متخصصان مشارکت‌کننده در این نظرسنجی، اما به نظر امید چندانی به بهبود وضعیت مدیریت آب در چهار سال پیش‌رو و مدیریت کشور توسط دولت چهاردهم ندارند. بیش از ۳۷ درصد از شرکت‌کنندگان، بر این باورند که در دولت چهاردهم، «مسئله آب باقی می‌ماند و دولت به چند اقدام سطحی و نمادین در این حوزه اکتفا می‌کند». کمتر از ۳۲ درصد نیز اعتقاد داشتند که «سیاست‌های مخرب به سیاق گذشته ادامه پیدا می‌کند».

هیچ‌یک از پاسخ‌دهندگان، این گزینه که «موضوع آب در پایان ۴ سال از وضعیت مسئله خارج می‌شود» را انتخاب نکردند. فقط ۲۰ درصد از پاسخ‌دهندگان انتخاب کردند که «مسئله آب باقی می‌ماند، اما چند اقدام اصلاحی مهم در حوزه آب انجام می‌شود».

نتیجه‌ای در بر نداشته است. این منطقه جنگلی تحت مدیریت «شرکت معادن اسفندقه» قرار دارند؛ چندین و چند معدن که در سال‌های گذشته بخش عمده آن‌ها استعلامی از منابع طبیعی نگرفته و باطله‌هایشان را در هم در دل خاک جای داده‌اند. اهالی این منطقه که عمدتاً عشایرند، میانه مردادماه زنجیره‌ای انسانی برای حفاظت از جنگل تشکیل دادند و باین‌وجود، فعالیت معادن همچنان در این منطقه بدون استعلام و نظارت منابع طبیعی در جریان است.

شش دهه پس از شروع فعالیت «شرکت معادن اسفندقه»، تعداد بسیاری از معادن زیرمجموعه این شرکت، همچنان مشکلات محیط‌زیستی گسترده‌ای دارند. نمونه مهم آن‌هم، معادن کرومیت در دل جنگل‌های «باغ‌برج»، «برج‌ئیه»، «مرزینی» و «آشین» است.

بیش از ۷۰۰ کیلومترمربع از پروانه‌های بهره‌برداری، به برداشت کرومیت اختصاص دارد که برخی از این پروانه‌ها مربوط به پیش از انقلاب و تعدادی برای سال‌های اخیر است. نزدیک به ۱۲ هزار نفر از اعضای عشایر ایل کوهشاهی در این منطقه ساکنند و در دهه گذشته، شاهدی زنده بر نابودی منطقه بوده‌اند.

«وهاب رحیمی‌نژاد» نماینده بخشی از عشایر شهرستان ارزوئیه، مدتهاست پیگیر مشکلات این منطقه است و حالا به «پیام ما» می‌گوید: «آنچه در حال حاضر مورد بحث است، پروانه‌هایی است که در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ گرفته شده و استعلامی هم از سوی منابع طبیعی برایش نگرفته‌اند. نکته حائز اهمیت این است که هم منابع طبیعی تخلف کرده هم سازمان صنعت، معدن و تجارت. در هفتم تیرماه امسال، مدیرکل منابع طبیعی ده و نیم هکتار از منابع جنگلی که بیشتر آن در محدوده ذخیره‌گاه درخت ارس قرار داشته را برای فعالیت معدنی شرکت معادن اسفندقه واگذار می‌کند.

این ذخیره‌گاه در سال ۹۹ به این عنوان تعریف شده و در نتیجه به راحتی تخلف انجام گرفته؛ چرا که استعلامی از سازمان منابع طبیعی وجود ندارد. تخلف

وزیر نیرو نیز مؤید همین موضوع است، اما شاید رئیس‌جمهوری با شعار کارشناس‌گرایی و عملگرایی، بتواند کمی ورق بازی آب را بگرداند؛ تا چه قبول افتد و چه در نظر آید؟

پیام ما

نابودی بخش بزرگی از جنگل ارزوئیه استان کرمان در پی فعالیت‌های معدنی

پسماندهای معدنی نفس «ارس»‌ها را بریدند

فروغ فکری خبرنگار محیط زیست

وهاب رحیمی‌نژاد: در چند سال گذشته، فقط باطله‌های معدنی در جنگل دیو شدند و بیش از هزاران درخت زیر باطله‌های معدنی مدفون شده است.

هفتم تیرماه امسال، منابع طبیعی ده و نیم هکتار از منابع جنگلی در منطقه ارزوئیه را که بیشتر آن در محدوده ذخیره‌گاه درخت ارس قرار داشته را برای فعالیت معدنی شرکت معادن اسفندقه واگذار کرده است. «جمله که تمام می‌شود، مرد آه بلندی می‌کشد و می‌گوید، چند سال است برای حفاظت از جنگل‌های «باغ‌برج»، «برج‌ئیه»، «مرزینی» و «آشین» در بخش صوغان شهرستان ارزوئیه در استان کرمان، پله‌های ادارات مختلف را بالا و پایین رفته‌اند و به سازمان‌های مختلف شکایت برده‌اند، اما

افراد مختلف و بانفوذی می‌خواهند آن را برداشت کنند و متأسفانه عده‌ای در پوشش برداشت کرومیت، در حال استخراج دمانتوئید هستند. تجمعات بسیاری شکل دادیم، اما ترتیب اثر نیافت. بیانیه نوشتیم و فرمانداری مصوبه شورای تأمین داد و قائله را تمام کرد.

نکته دیگر این است که در همین شرکت معادن اسفندقه، اخیراً یک کارخانه خاک‌شویی ساخته شده که آن هم مجوز منابع طبیعی ندارد و این کارخانه در جایی است که به شدت مشکل آب در آن مطرح است، اما مجوز حفر چاه داده‌اند. بازرسی منابع طبیعی کل کشور آمدند و وقتی فیلم‌ها را دیدند، تعجب کردند و گفتند، معکوس این اطلاعات به آن‌ها منتقل شده است».

آنچه محلی‌ها را به تکاپو انداخته، این نکته است که در پروانه بهره‌برداری، استعمال از سوی منابع طبیعی انجام نگرفته و در سال ۱۴۰۲ که مجوز تمدید شده، باز هم بدون استعمال از سازمان منابع طبیعی بوده است. «سازمان صنعت و معدن استان، باید از منابع طبیعی استعمال می‌گرفت، اما در سال‌های گذشته فقط باطله‌های معدنی در جنگل دپو شدند و بیش از هزاران درخت، زیر باطله‌های معدنی مدفون شده است».

او می‌گوید که اخیراً به معاونت امور جنگل سازمان منابع طبیعی کل کشور آمده و مطلع شده که در دی‌ماه سال ۹۹، محدوده‌ای به وسعت ۳۶۰ کیلومترمربع به‌عنوان ذخیره‌گاه ژنتیکی درخت ارس تعیین شده و در روزنامه «واقع» کرمان هم آگهی آن منتشر شده؛ به این ترتیب حق یک متر واگذاری برای فعالیت معدنی هم وجود نداشته است.

اما متأسفانه برخلاف قانون، منابع طبیعی حتی تابلویی هم برای متمایز کردن این منطقه نرده است.

طبق مصوبه مشترک وزارت صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی در سال ۹۴، حتماً باید استعمال مجدد انجام می‌گرفته که این اتفاق نیفتاده و این هم تخلفی دیگر است.

بعدهی این است که صنعت و معدن مستلزم است، استعمال از سازمان منابع طبیعی بگیرد و منابع طبیعی هم موظف است مدام سرکشی کند، اما هیچ استعلامی موجود نیست.

جدای از مسئله ده و نیم هکتار، معادن فعالی در مناطق جنگلی و ذخیره‌گاه مشغول به کارند و حتی بر اساس قانون، باید محل دفن باطله‌های معدنی مشخص می‌شد که این اتفاق هم نیفتاده و هفتگی چندین درخت ارس زیر باطله‌های معدنی فرو می‌رود».

او همچنین تأکید می‌کند که در اتفاقی غیرقانونی، بیش از ۷۰ درصد کارکنان شرکت معادن اسفندقه، خودشان وارد کار پیمانکاری با معدن شده و پیمانکاری معدن کرومیت را برداشته‌اند. «سی‌چهل معدن به این شکل مشغول کارند.

درحالی‌که هیچ‌یک از کارکنان دولت نمی‌توانند در قراردادهای و مزایده‌های دولتی شرکت کنند و این هم تخلف دیگری بوده است. یکی از پروانه‌های بهره‌برداری معادن شرکت اسفندقه، وسعت ۱۱۵ کیلومترمربع است که ۳۶ کیلومترمربع آن پوشش گیاهی انبوه است. نامه‌های زیادی زده شده، اما بی‌نتیجه. صدها هکتار از اراضی منابع طبیعی، زیر پوشش باطله‌های معدنی رفته است.» این محدوده محل برداشت کرومیت است، اما آن‌طور که رحیمی‌نژاد می‌گوید، گهرسنگ نیز آنجا وجود دارد، به نام «گارنت دمانتوئید»؛ «این گهرسنگ بسیار کمیاب است و هر قیراط آن بین هزار تا چهار هزار دلار قیمت دارد و به‌همین دلیل، دست طمع بسیاری به سمت آن دراز است.

وحشی، کهکم، ارچن و ده‌ها گونه نادر و باارزش دیگر، زیر زنجیر بیل و بولدوررها مظلومانه نابود و زیر میلیون‌ها تن باطله ناشی از فعالیت‌های غیراصولی و غیرقانونی شرکت معادن اسفندقه دفن می‌شوند که اگر وضع به همین منوال پیش برود، نه تاک خواهد ماند و نه نشان از تاک.

شرکت معادن اسفندقه پس از ۶۶ سال فعالیت، با زیان انباشته و میلیاردها تومان بدهی به دولت مواجه است و حاصلی جز رنج و محرومیت برای مردم این خطه زرخیز نداشته است؛ سرزمینی که گنجش مال مافیا و رنجش مال مردم است.

ما امضاکنندگان این کارزار، با دلی اندوهناک و چشمانی اشکبار، اما با اراده‌ای پولادین، از نماینده محترم و منتخب شهرستان‌های ابر، سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور، اداره کل منابع طبیعی استان کرمان، استاندار محترم، فرماندار محترم شهرستان، شورای تأمین شهرستان آرزویی و سایر مسئولان خداترس که دل در گرو آبادانی و حفظ حیات جنگلی کشور دارند، عاجزانه و ملتسمانه می‌خواهیم که هرچه زودتر جلوی این جنایت هولناک و قلع‌وقمع جنگل‌های شهرستان آرزویی که از خوش‌آب‌وهواترین و دلپذیرترین نقاط گردشگری کشور هستند را بگیرند؛ چرا که نجات جنگل، نجات جان بشریت و میراثی برای آیندگان است.»

چند ماه بعد از نامه‌نگاری به بازرسی منابع طبیعی و به‌راه‌انداختن کارزار، هنوز پاسخی از سوی مسئولان منابع طبیعی نیامده است. با این حال یکی از نیروهای

این موارد درحالی‌است که سال گذشته، «امیر حسن‌زاده» معاون امور اقتصادی استانداری کرمان هم درباره عملکرد ضعیف معادن فعال در منطقه آرزویی اظهارنظر کرده و گفته بود: «۴۰ پیمانکار در معادن اسفندقه با همان روش‌های قدیمی، سنگ معدن را بیرون می‌آورند. معادن کرومیت اسفندقه یکی از این ظرفیت‌ها است و پنج پهنه کار فعال در این معادن وجود دارد که با حدود ۷۰۰ کیلومترمربع پهنه معدنی است. اما یکی از مشکلات معادن، کارکردن به روش سنتی است که از قبل از انقلاب تاکنون، به همین روش است و اکتشاف معادن اسفندقه باید ساماندهی شود.»

نامه‌ها و تجمعات بی‌اثر

عشایر بخش صوغان، در نامه‌ای در اردیبهشت‌ماه امسال به بازرسی منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان نوشتند: «معادن اسفندقه در محدوده مورد بهره‌برداری کرومیت خود در نواحی کوه تخت‌افغان، برجویی، باغبرج، مرزینی و کوه‌سرخ که قریب ۱۲ هزار هکتار است، مجوز منابع طبیعی ندارد. این درحالی‌است که کارشناس منابع طبیعی، محدوده‌های مذکور را با عنوان پوشش جنگلی انبوه ذکر کرده است و افسوس که شرکت معادن اسفندقه در این مدت دست به نسل‌کشی آشکار و ازبین‌بردن هزاران بادام کوهی، ارس، بنه و ... زده و ده‌ها چشمه آب را آلوده یا خشکانده است.»

هم‌زمان با ارسال نامه، کارزاری نیز از سوی مردم منطقه و خطاب به رئیس سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور، مدیرکل منابع طبیعی استان کرمان، استاندار کرمان و فرماندار شهرستان آرزویی شکل گرفت و آن‌ها در متن کارزار نوشتند: «دیر زمانی است که در سایه سکوت سنگین و مرگبار مسئولان مربوطه، شاهد مرگ و نابودی جنگل‌های منطقه باغ‌برج، آشین، مرزینی و برجویی توسط مافیای فساد در شرکت معادن اسفندقه هستیم.»

جنایت و نسل‌کشی آشکاری که دل هر انسان خداترس و وجدان خردمندی را به درد می‌آورد. متأسفانه بهترین و کمیاب‌ترین گونه‌های گیاهی این سامان، همچون درختان ارس، بادام کوهی، بنه، انگور

کمپین درختکاری ایران سبز
با هم برای ایران

به کمپین درختکاری ما بپیوندید!

می توانید با شرکت در این کمپین با نام خود یا عزیزانتان در مناسبت های مختلف به زمین نهال هدیه دهید و با دریافت شناسنامه نهال، هدیه ای ارزشمند و ماندگار، تقدیم آن ها کنید.

زمان برگزاری کمپین
آبان ماه ۱۴۰۳

IRANRECYCLER.IR
@IRANRECYCLER 09399190991

یادگاری مسافران در طبیعت مازندران

جهت تماس با بولتن محیط زیست

bulletinenviro@gmail.com

منابع طبیعی استان هم که نخواست نامش در این گزارش بیاید، به «پیام ما» می گوید که این تخریب ها از زمان های گذشته بوده و با وجود آنکه در حال حاضر هم جلوی چند تخریب گرفته شده، اما وسعت نابودی مشخص است.

«از سال ها پیش بخشی از مناطق جنگلی مورد معدن کاوی قرار گرفته. بارها شکایت شده و ما گزارش تخریب داده ایم، کارشناس آمده و بازرسی هم داشته ایم، اما نمی توان منکر تخریب های انجام گرفته شد. هرچند پوشش جنگلی به صورت نقطه ای است، اما ما هم در گشت های مکرر مستندات تخریب ها را جمع آوری کرده و به مراجع قضایی رسانده ایم.»

منطقه تحت مدیریت منابع طبیعی است، اما صحبت هایی درباره استعلام از محیط زیست هم از سوی محلی ها به گوش می رسد. بر همین اساس، «نجمه فهرجی» رئیس اداره مدیریت زیستگاه های محیط زیست کرمان، در پاسخ به این پرسش «پیام ما» که از سوی محلی ها گفته شده، این شرکت استعلامی از سازمان محیط زیست دارد، می گوید: «طبق قانون این شرکت می تواند هیچ استعلامی از ما نداشته باشد. این مناطق تحت مدیریت سازمان منابع طبیعی هستند و عملاً نیازی به استعلام از محیط زیست نیست.»

اگر نامه استعلامی هم برای هر کدام از این معادن از سوی محیط زیست صادر شده، باید پرونده آن بررسی شود؛ ولی در حال حاضر چنین چیزی نداریم.» در این شرایط، منابع طبیعی نظارت کافی و پاسخگویی مناسب نداشته و محیط زیست هم از نظر قانونی وظیفه ای برای خود متصور نیست. تنها درختان ارس و بنه و بادام کوهی هستند که در وضعیت فعلی زیر باطله های معدنی دفن می شوند و نفس منطقه را هر لحظه تنگ تر از گذشته می کنند.

[پیام ما؛ رسانه توسعه پایدار ایران | پسماندهای معدنی نفس «ارس» ها را بریدند \(payamema.ir\)](http://payamema.ir)

ساخت سلول‌های خورشیدی آلی ارگانیک در ژاپن

دانشمندان ژاپنی سلول‌های خورشیدی آلی ساختند که به صورت انتخابی می‌تواند نور سبز را برای تولید برق جذب کرده و طول موج‌های قرمز و آبی را برای انجام فتوسنتز عبور دهد.

به گزارش برنا، یک تیم تحقیقاتی در دانشگاه اوزاگا در ژاپن سلول‌های خورشیدی ارگانیک انتخابی طول موج سبز (OSC) ساخته‌اند که نور آبی و قرمز را برای رشد محصولات زراعی از خود عبور داده و از نور سبز برای تولید انرژی استفاده می‌کند، طول موجی که فقط کمی از آن برای فتوسنتز قابل استفاده است.

یوتاکایو، نویسنده اصلی این تحقیق، گفت: «این کار با بهره‌گیری از انتخاب طول موج OSC انجام شده است. از آنجایی که OSC سبک و انعطاف‌پذیر هستند، اگر بتوان آن‌ها را در گلخانه‌های کشاورزی نصب کرد، تولید برق و رشد محصولات زراعی در همان زمین‌های کشاورزی امکان‌پذیر خواهد بود.»

آن‌ها همچنین دریافتند که گوجه فرنگی در زیر نور داخلی که از این پانل‌های خورشیدی رد شده، رشد مناسبی داشته و میزان فتوسنتزی خوبی را تجربه کرده است..

<https://borna.news/008xtj>

اخبار و مقالات محیط زیست در جهان

پارک ملی برزیل در آتش سوخت

بیش از یک چهارم این جنگل که در ایالت خیواس در 250 کیلومتری برازیلیا پایتخت برزیل قرار دارد آتش گرفته است.

به گزارش گروه بین‌الملل، به نقل از خبرگزاری فرانسه؛ مقامات برزیل روز سه شنبه اعلام کردند بر اثر آتش سوزی که احتمالاً عمدی بوده، 54 هزار هکتار از پارک ملی چاپادا دوس ودیروس این کشور در آتش می‌سوزد.

بیش از یک چهارم این جنگل که در ایالت خیواس در 250 کیلومتری برازیلیا پایتخت برزیل قرار دارد آتش گرفته است. این پارک که به سبب نگهداری از گونه‌های در خطر جانوران و تنوع آنها مشهور است در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده است.

حدود یکصد نفر که توسط بالگردها و یک هواپیمای نیروی هوایی حمایت می‌شوند برای خاموش کردن این حریق در تلاشند. بر اساس این گزارش، فصل خشکسالی و آتش سوزی‌های احتمالی در این منطقه معمولاً بین آوریل تا سپتامبر است ولی تاخیر در آغاز بارش باران‌های موسمی، منطقه را آسیب پذیر کرده است. هنوز گزارشی از صدمات و تلفات احتمالی نرسیده است. <https://www.mizanonline.ir/fa/news/>

یکی از متخصصین انرژی تجدیدپذیر هند میگوید: "هیچ گزینه ای برای هند وجود ندارد جز اینکه شروع به انجام کارها در اندازه و مقیاسی کند که قبلاً تصور نمیشد". نکته مهم اینکه: تمام کشورهای در حال توسعه جهان بخش بزرگی از رشد اقتصادی آینده خود را منوط به انرژی های تجدیدپذیر و میزان حجم تولید آن میدانند.

گذار از انرژی فسیلی برگشت ناپذیر است و کسانی که در کشورمان وظیفه برنامه ریزی تامین انرژی برای نسل های آینده را پذیرفته اند، باید پاسخگو تاخیر خود تا کنون و معرفی منابع انرژی نسل آینده باشند.

عبداله باباخانی

<https://www.irrea.ir>

نگاهی به گزارش «سازمان ملی اقیانوس و اتمسفر آمریکا» درباره وضعیت اقلیم در سال ۲۰۲۳

زنگ خطر اقلیمی برای جهان

در فوریه ۲۰۲۳، سطح یخهای دریایی قطب جنوب به کمترین میزان خود در تاریخ ثبت شده رسید

ث

هشدار درباره پیامدهای تغییر اقلیم به یکی از مهمترین خبرهای منتشر شده در سالهای اخیر تبدیل شده است. گزارشهای علمی منتشر شده

40 هند بیابان غیر قابل استفاده نمکی و درجه را تبدیل به بزرگترین نیروگاه انرژی تجدیدپذیر جهان کرد.

◊ بزرگترین نیروگاه خورشیدی و بادی جهان «خاودا» در ایالت گجرات در غرب هند با هزینه حدود 20 میلیارد دلار در حال ساخت است. این پارک تجدیدپذیر جهان در حدود پنج سال آینده به بهره برداری میرسد و با 30 گیگاوات برق پاک، انرژی کافی برای تامین برق 16 میلیون خانه هندی تولید کند.

اندازه آن پنج برابر مساحت شهرپاریس است. از فضا قابل مشاهده است. بزرگترین نیروگاه انرژی جهان، برقی معادل تامین برق کشور سوئیس را تولید میکند.

پروژه در بیابان بی ثمر نمکی در لبه غرب هند که دمای بالای 40 درجه دارد در حال تاسیس است. منطقه ای که آنقدر خشک است که حیات وحش وجود ندارد، پوشش گیاهی وجود ندارد، هیچ سکونتی وجود ندارد.

هیچ استفاده جایگزین بهتری بجز تولید انرژی خورشیدی و بادی برای آن وجود ندارد.

دولت هند 500 گیگاوات (GW) ظرفیت تولید برق با سوخت غیرفسیلی را تا سال 2030 هدف گذاری کرده است.

AGEL، بزرگترین شرکت انرژی های تجدیدپذیر کشور، قصد دارد حداقل 9 درصد از آن را تامین کند که نزدیک به 30 گیگاوات از پروژه خاودا تولید می شود.

تغییر اقلیم همچنین منجر به خشکسالی‌های شدید در بخش‌هایی از جهان از جمله مکزیک و کانادا شده است.

کانادا در سال ۲۰۲۳، بدترین فصل آتش‌سوزی جنگلی خود را تجربه کرد که منجر به سوختن ۱۵ میلیون هکتار از جنگل‌ها شد. دود این آتش‌سوزی‌ها به مناطق دوردست از جمله ایالات متحده و حتی اروپا نیز رسید. در استرالیا، سه‌ماهه خشک بی‌سابقه‌ای ثبت شد که موجب وقوع آتش‌سوزی‌های گسترده و طولانی‌مدت در بخش‌های شمالی این کشور شده است.

منبع: پیام ما

هشدار سازمان ملل: فرصت‌های محدود برای زنان در عرصه مدیریت منابع آب در جهان

شهره صدی - دانشمندان دانشگاه سازمان ملل متحد با انتشار مقاله‌ای خواستار اقدام فوری در مورد نابرابری‌های جنسیتی در بخش آب و کمبود داده‌های تفکیک شده بر اساس جنسیت در این بخش شدند.

مقاله جدید که در [مجله Nature Water](#) توسط گروهی از محققان دانشگاه سازمان ملل متحد منتشر شده است، نابرابری‌های جنسیتی مداوم در نیروی کار جهانی در بخش آب را روشن میکند. این مقاله با عنوان

از سوی مراکز پژوهشی در جهان نگرانی‌ها بابت پیامدهای تغییر اقلیم را تایید می‌کند. گزارش اخیر «سازمان ملی اقیانوس و اتمسفر آمریکا» یکی از این گزارش‌هاست.

گزارش جدیدی که از سوی سازمان ملی اقیانوس و اتمسفر آمریکا منتشر شده، نشان‌دهنده وضعیت نگران‌کننده اقلیم جهانی در سال ۲۰۲۳ است. این گزارش که به‌عنوان «وضعیت اقلیم در ۲۰۲۳» شناخته می‌شود، تغییر اقلیم و رویدادهای آب‌وهوایی شدید را به دقت بررسی کرده و تصویر روشنی از چالش‌های پیش‌روی کره زمین ارائه می‌دهد.

در این گزارش آمده است که سال ۲۰۲۳، یکی از گرم‌ترین سال‌های ثبت‌شده در تاریخ جهان بوده است. دمای میانگین جهانی در این سال به بالاترین سطح خود از سال ۱۸۵۰ میلادی رسید و از این منظر، هفت ماه آخر سال (ژوئن تا دسامبر)، به ترتیب گرم‌ترین ماه‌ها در تاریخ ثبت شده‌اند؛ به ویژه در اروپا و چین، این سال گرم‌ترین سال ثبت‌شده بود و در هند و روسیه دومین سال گرم و در کانادا سومین سال گرم به شمار می‌آید.

یکی از نقاط برجسته این گزارش، اشاره به افزایش غلظت گازهای گلخانه‌ای در جو زمین است. غلظت دی‌اکسید کربن به ۴۱۹٫۳ واحد رسیده که ۵۰ درصد بیشتر از سطح پیش از صنعتی‌شدن است. این امر همراه با وقوع پدیده‌ال‌نینو، آثار بزرگی بر روی افزایش دما در سراسر جهان داشته است. در نتیجه، در بسیاری از مناطق جهان از جمله ویتنام، برزیل و کانادا، رکوردهای جدیدی در دماهای بالا ثبت شده است.

همچنین، تأثیرات گرمایش جهانی بر مناطق قطبی، به‌طور قابل‌توجهی مشهود بوده است. در قطب شمال، پوشش یخی تابستانی به یکی از کمترین سطوح خود در تاریخ رسید و در قطب جنوب، دماهای بالا باعث ذوب‌شدن بیشتر یخ‌ها و کاهش قابل‌توجه سطح یخ‌های دریایی شد. در فوریه ۲۰۲۳، سطح یخ‌های دریایی قطب جنوب به کمترین میزان خود در تاریخ ثبت‌شده رسید و در طول سال، رکوردهای روزانه جدیدی برای کمترین سطح یخ ثبت شد.

جنسیتی ترویج شده است، بسیار مهم است. آنها به این نتیجه رسیدند که جهان در حال حاضر به تدابیر لازم برای نظارت بر مشارکت زنان در بخش آب در سطوح مختلف مدیریت ها مجهز نیست. تدابیری که مانع از پیشرفت به سوی دستیابی به هدف شماره 6 توسعه پایدار یعنی تامین آب سالم و بهداشت برای همه می شود.

گریس اولوواسانیا، نویسنده اصلی مقاله و محقق ارشد آب، اقلیم و جنسیت در مؤسسه آب، محیط زیست و سلامت دانشگاه ملل متحد گفت: «**بدون داده های قوی جنسیتی، مدیریت مؤثر آب همچنان یک چالش مهم است**». او همچنین اضافه کرد: فوریت برای رسیدگی به شکاف ها واضح است. تنها با داده های جنسیتی جامع و قابل اعتماد می توانیم مدیریت مؤثر آب و حکمرانی عادلانه را تضمین کنیم که منجر به آینده ای پایدارتر و فراگیر برای همه شود.

این مقاله تاکید می کند که داده های تفکیک شده بر اساس جنسیت در مورد نیروی کار آب در سطوح ملی، منطقه ای و جهانی در آرشیو داده های عمومی بسیار کم است. وبسایت های سازمانی نیز به ندرت این اطلاعات حیاتی را ارائه می کنند، و ارزیابی جامع مشارکت و دیده شدن زنان در بخش آب، به ویژه در جهان جنوبی، بسیار دشوار است.

کاوه مدنی، مدیر بخش آب و یکی از نویسندگان این مقاله گفت: «کمبود داده های تفکیک شده جنسیتی و بی میلی برخی از کشورها برای اشتراک گذاری رسمی چنین اطلاعاتی، توانایی سازمان های بین دولتی و نهادهای سازمان ملل را برای ارائه چشم اندازی جامع در مورد شکاف های جنسیتی در بخش آب به شدت محدود می کند». کاوه مدنی در ادامه گفت: ما خواستار جمع آوری داده ها و چارچوب های گزارش دهی قوی از کشورهای عضو سازمان ملل هستیم و تأکید می کنیم که شکاف داده های جنسیتی در جهان باید فوراً توسط این کشورها برای تحقق اهداف توسعه توسعه پایدار سازمان ملل تا سال 2030 برطرف شود.

«**تعیین کمی زنان در نیروی کار آب**» هشدار می دهد که علیرغم تلاش ها و کوشش های بین المللی برای ارتقای سطح برابر جنسیتی، زنان همچنان بطور قابل توجهی در این بخش حیاتی، بویژه در بخش های مدیریت، رهبری و تصمیم گیری کمتر حضور دارند.

نویسندگان، زنان را به عنوان «**عوامل اساسی تغییر**» در بخش آب بر اساس مشارکت های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی قابل توجهی که ثابت کرده اند، شناسایی کرده اند. با این حال، آنها نگرانی های جدی را در مورد هنجارهای عمیق اجتماعی و فرهنگی، تبعیض جنسیتی، فرصت های آموزشی محدود، و سیستم های ارتقای تبعیض آمیز که مانع پیشرفت زنان در بخش آب، به ویژه در کشورهای جهان جنوب (شامل کشورهای قاره آفریقا، آمریکای لاتین و کشورهای در حال توسعه در آسیا) می شود، مطرح می کنند، که تحقیقات نویسندگان مقاله بر روی آن متمرکز شده است.

این مقاله براساس تحقیقات در بیش از 170 موسسه مرتبط بخش آب در کشورهای جهان جنوب انجام شده است که بر حضور اندک زنان در نیروی کار در بخش آب در پست های مختلف تاکید میکند. به طور میانگین تنها 26 درصد از این سازمان ها توسط زنان اداره می شدند. حضور زنان در سطوح پایین تر مدیریت ها کمی بهتر بود. این حضور با میانگین 36 درصد برای پست های پایین تر و 38 درصد برای پست های میانی شناسایی شده است.

محققان سازمان ملل، موانع ارتقای زنان را به مجموعه ای از مسائل از جمله محرومیت راهبردی خواسته یا ناخواسته از تصمیم گیری، عدم اجرا و ضعف اجرا در سیاست های جنسیتی، هنجارهای اجتماعی و فرهنگ سازمانی، و/یا فرصت های محدود آموزشی، راهنمایی و شبکه سازی برای زنان نسبت می دهند.

یکی از پیام های کلیدی تحقیق جدید دانشگاه سازمان ملل متحد **نیاز فوری به رفع شکاف داده های جنسیتی** است. محققان استدلال می کنند که آمارهای تفکیک شده بر اساس جنسیت برای مدیریت مؤثر آب و دستیابی به فراگیری آن، که توسط هدف شماره 5 توسعه پایدار سازمان ملل در مورد برابری

که کشوری که بیش از ۱۸ هزار مگاوات ناترازی برق دارد، فقط ۱ هزار و ۲۰۰ مگاوات برق از طریق انرژی خورشیدی تأمین کند.

این درحالی است که کشورهایی چون ژاپن، آلمان و کره جنوبی، از تجدیدپذیرها برای عبور از ناترازی انرژی استفاده کردند. «پیام ما» در این گزارش در کنار اشاره به تجربه کشورهای مختلف برای عبور از ناترازی برق، به این پرداخته که چگونه باید از ظرفیت تجدیدپذیرها برای عبور از ناترازی استفاده کرد؟ سؤالی که رئیس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران، در جواب آن معتقد است باید حرکت به سمت نیروگاه‌های کوچک مقیاس باشد و نایب رئیس هیئت مدیره سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق، ایجاد کارگروهی برای واردات تجهیزات خورشیدی از چین را ضروری می‌بیند.

میزان ناترازی برق در کشور به حدود ۱۸ هزار مگاوات رسیده؛ البته ایران تنها کشوری نیست که با ناترازی انرژی روبه‌رو بوده و هست. در دهه ۱۹۹۰ آلمان با چالش‌های ناترازی انرژی به‌خصوص در فصل زمستان روبه‌رو بود. این میزان ناترازی به‌طور متوسط حدود ۳ هزار مگاوات بود که آلمان در قالب طرح تغییرات بنیادی در سیاست‌های انرژی، وابستگی به سوخت‌های فسیلی و هسته‌ای را کاهش و سهم انرژی‌های تجدیدپذیر را افزایش داد و در نهایت ناترازی‌اش را مرتفع کرد.

گزارش کامل را در سایت «پیام ما» بخوانید.
(<https://payamema.ir/payam/115417>)

این مقاله گام دیگری از سوی دانشگاه سازمان ملل متحد برای آب، محیط زیست و بهداشت معروف به اتاق فکر سازمان ملل متحد در مورد آب - در جهت رسیدگی به نابرابری‌های جنسیتی در بخش آب و تضمین حاکمیت آب پایدار و عادلانه است. نویسندگان امیدوارند که یافته‌های آنها الهام‌بخش سیاست‌گذاران، سازمان‌ها و جوامع مربوطه باشد تا دست به اقدامی بزنند و فراگیری بیشتر در نیروی کار آب را ترویج کنند.

منبع: unu.edu

گذر از مسیر کره، آلمان و چین

مرضیه قاضی زاده

خلاصه گزارش

گذر از مسیر کره، آلمان و چین

کشور ما پتانسیل ۵۰ تا ۶۰ هزار مگاوات انرژی خورشیدی را دارد. مطابق مطالعات انجام‌شده توسط مرکز «DLR» آلمان در مساحتی بیش از ۲۰۰۰ کیلومترمربع، امکان نصب بیش از ۶۰ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی وجود دارد

اطلاع بیشتر در سایت روزنامه: www.payamema.ir

ارتباط با ما از طریق ایمیل: Khabar.payamema@gmail.com

«پیام ما» در گفت و گو با دو کارشناس استفاده از ظرفیت انرژی تجدیدپذیر برای عبور از ناترازی را بررسی کرد.

◇ سیصد روز آفتابی در فلات مرکزی، می‌تواند ایران را تبدیل به مرکز انرژی در خاورمیانه کند. پروژه هاب برق منطقه به‌مثابه یک مخزن برق عمل می‌کند که هر کشوری مازاد تولید دارد، برقش را به این مخزن واریز کند و کشوری که نیاز دارد، از این برق استفاده کند؛ این ظرفیت می‌توانست درآمدهای بسیار بالایی ایجاد کند و از نظر سیاسی هم یک نقش محوری برای ایران ایجاد کند. با این حال ایران به این بخت بلندش پشت‌پا زده و نگاه نادرست متولیان به این انرژی، منجر شده